

UZASADNIENIE

W dniu 26 kwietnia 2021 roku (...) Bank S.A. z siedzibą w W. wystąpił z powództwem przeciwko P. K. o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 92.179,39 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie „liczonymi od dnia wniesienia pozwu w elektronicznym postępowaniu upominawczym”.

W uzasadnieniu pozwu podano, że strony w dniu 10 lipca 2018 roku zawarły umowę kredytu, która następnie została pozwanemu wypowiedziana z uwagi na zaległość w spłacie rat kredytu. Na należność objętą pozvem składają się: należność główna (niespłacony kapitał kredytu) w kwocie 86.463,30 zł, skapitalizowane odsetki umowne (kapitałowe) w kwocie 1934,58 zł oraz skapitalizowane odsetki za opóźnienie za okres do dnia 27 stycznia 2021 roku w kwocie 3781,51 zł.

(pozew k. 4-6)

W odpowiedzi na pozew pozwany P. K. oświadczył, że uznaje powództwo w całości oraz wystąpił rozłożenie należności pieniężnej przysługującej powodowi na raty po 1000 zł miesięcznie.

(odpowiedź na pozew k. 36)

W później złożonych pismach procesowych powód oponował przeciwko rozłożeniu należności na raty oraz cofnął częściowo pozew w zakresie roszczenia o zapłatę odsetek – ostatecznie wnosząc o zasądzenie od pozwanego kwoty 92.179,39 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 7 października 2021 roku oraz z kwotą 563,93 zł z tytułu odsetek ustawowych za opóźnienie za okres od dnia wniesienia pozwu do dnia 6 października 2021 roku.

(pisma procesowe powoda k. 51-52, k. 93 i 107)

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

W dniu 10 lipca 2018 roku (...) Bank S.A. zawarł z P. K. umowę kredytu konsolidacyjnego na kwotę 98.400 zł. W treści umowy podano, że pozwany jest zatrudniony w zakładzie pracy o nazwie (...).

W §8 ust. 2 pkt 1 umowy kredytu zastrzeżono dla powodowego banku uprawnienie do wypowiedzenia umowy kredytu w przypadku niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków umowy.

(kopia umowy kredytu k. 21-23)

Wyżej wskazany kredyt został wypłacony pozwanemu w kwocie łącznej 98400 zł (w tym w kwocie 19.680 zł pokrywającej skredytowaną prowizję banku) i w sposób określony w umowie.

Pozwany początkowo spłacał raty kredytu, jednakże w pierwszym półroczu 2020 roku wystąpiła po jego stronie zaległość w spłacie rat kredytu. Wpłata pozwanego w kwocie 3000 zł dokonana 13 lutego 2020 roku pokryła zaległe raty wymagalne w grudniu 2019 roku i stycznia 2020 roku. Wpłatami z 20 lutego i 9 marca 2020 roku P. K. pokrył ratę, która stała się wymagalna w dniu 20 lutego 2020 roku, jednakże następnej (i zarazem ostatniej) spłaty dokonał dopiero w sierpniu 2020 roku.

(okoliczności niesporne, wydruk k. 45)

Powodowy bank skierował do pozwanego drogą pocztową pismo datowane na 22 czerwca 2020 roku zawierające wezwanie do zapłaty zaległych rat spłaty kredytu w terminie „14 dni roboczych” – pismo zawierało także pouczenie o możliwości wystąpienia z wnioskiem o restrukturyzację kredytu. Pismo zostało przesłane na adres zamieszkania pozwanego podany w pozwie, jednakże zostało zwrócone przez pocztę po dwukrotnym awizowaniu.

Następnie powodowy bank skierował na adres zamieszkania pozwanego przesyłkę pocztową zawierającą pisemne wypowiedzenie umowy kredytu. Także i ta przesyłka została zwrócona przez pocztę do nadawcy po dwukrotnym awizowaniu.

(kopie pism i kopert k. 15-18)

W toku postępowania P. K. dokonał wpłat na rachunek bankowy powoda kwot po 1000 zł w dniach 9 i 13 września 2021 roku oraz 7 października 2021 roku.

(potwierdzenia wpłat k. 89, 90, 92, okoliczność przyznana przez powoda pismo procesowe k. 93 i 107)

W dacie zawarcia umowy kredytu przez strony P. K. prowadził działalność gospodarczą polegającą na świadczeniu usług hydraulicznych i z zakresu wykończenia wnętrz, jak również stolarstwa meblowego. Kwotę z kredytu pozwany zamierzał wykorzystać częściowo na cele związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. Pozwany zatrudnił w 2018 roku jednego pracownika i być może także jednego „stażystę”. P. K. nadal kontynuuje prowadzenie działalności gospodarczej. Ze środków z kredytu udzielonego przez powoda pozwany nabył m.in. agregat prądotwórczy i kilka narzędzi potrzebnych mu do prowadzenia działalności („elektronarzędzia”).

(przesłuchanie pozwanego – protokół rozprawy z dnia 8 X 2021 roku, 4-14 minuta)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Podstawą prawną dla wydania w niniejszej sprawie wyroku na posiedzeniu niejawnym był przepis art. 15zsz² ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. poz. 374 z 2020 roku z późniejszymi zmianami). Przepis ten pozwala sądowi pierwszej instancji – po przeprowadzeniu w całości postępowania dowodowego – zamknąć rozprawę i wydać wyrok na posiedzeniu niejawnym, po uprzednim określeniu stronom terminu na zajęcie na piśmie końcowych stanowisk w sprawie.

W niniejszej sprawie przeprowadzono rozprawę w dniu 8 października 2021 roku, na której wysłuchano stanowisk stron oraz przeprowadzono dowód z przesłuchania powoda. Odracząc rozprawę określono stronom termin 7 dni na złożenie pism procesowych zawierających końcowe stanowiska stron w sprawie. Wobec braku dalszych wniosków dowodowych stron po upływie wyżej wskazanego terminu możliwe stało się zamknięcie rozprawy i wydanie wyroku na posiedzeniu niejawnym (postanowienie k. 108).

Postępowanie z uwagi na częściowe cofnięcie pozwu co do odsetek (pisma powoda k. 93 i 107) na podstawie art. 355 §1 k.p.c. podlegało umorzeniu co do kwoty odsetek za opóźnienie za okres od wniesienia pozwu do 6 października 2021 roku w części przekraczającej kwotę 563,93 zł (wskazaną w piśmie powoda z 27 października 2021 roku).

Niesporne w niniejszej sprawie było zawarcie przez strony opisanej w pozwie umowy kredytu, do której zastosowanie znajduje art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (tekst jedn. Dz.U. poz. 1876 z 2017 roku). Zaznaczyć należy natomiast, że wobec treści przesłuchania pozwanego przyjąć trzeba, iż zaciągnięcie przez pozwanego kredytu w powodowym banku pozostawało w związku z prowadzeniem przez pozwanego działalności gospodarczej, wobec czego nie ma podstaw do przyjęcia, że w ramach stosunku prawnego łączącego go z powodem pozwany występuje w charakterze konsumenta w rozumieniu art. 22¹ k.c. Tym samym brak było podstaw do badania przez sąd z urzędu treści postanowień umowy kredytu w oparciu o przesłanki z art. 385¹ k.c.

Pozwany uznał powództwo w całości (art. 213 k.p.c.), co jest dla sądu wiążące co do istnienia, wymagalności i wysokości zobowiązania pieniężnego pozwanego względem powoda – z tym zastrzeżeniem, że należało w sposób prawidłowy uwzględnić trzy wpłaty pozwanego w kwocie łącznej 3000 zł dokonane na rzecz powoda już po uznaniu powództwa. Wprawdzie wierzyciel przy braku oświadczenia dłużnika o sposobie zaliczenia częściowej zapłaty świadczenia pieniężnego w oparciu o art. 451 §1 k.c. może zdecydować, czy zapłata ma być zaliczona na poczet zaległej należności

głównej czy należności ubocznych, w tym odsetek (por wyrok SN z 26 września 2020 roku, V CSK 410/18), jednakże nie oznacza to uprawnienia do decydowania o tym, czy wpłata ma być zaliczona na poczet odsetek za najwcześniejszy okres opóźnienia czy za późniejszy okres, np. od daty złożenia pozwu. Powód preferował zaliczenie wpłat pozwanego (3000 zł) na poczet odsetek, które stały się wymagalne już po dacie złożenia pozwu, pomijając fakt, iż kwota roszczenia podana w pozwie (92.179,39 zł) obejmowała także odsetki za opóźnienie w kwocie łącznej 3781,51 zł za okres od września 2018 roku. Niewątpliwie to na poczet tych, najwcześniejszych wymagalnych odsetek należało zaliczyć wpłaty powoda, co oznacza obniżenie łącznej sumy należności objętej pozwem o 3000 zł, tj. do 89.179,39 zł. Powodowi, rzecz jasna, przysługują odsetki od tej sumy za okres 7 października 2021 roku i żądana przez niego ostatecznie (k. 107) kwota 563,93 zł odsetek za okres od dnia złożenia pozwu do 6 października 2021 roku.

Powództwo podlegało natomiast oddaleniu co do kwoty 3000 zł odsetek skapitalizowanych objętych pierwotną kwotą roszczeniem (odsetki za okres przed wniesieniem pozwu).

Brak było dostatecznie uzasadnionych podstaw do zastosowania w sprawie niniejszej art. 320 k.p.c. poprzez rozłożenie zasądzonej należności na raty. Zaznaczyć należy, że „celem przepisu art. 320 k.p.c. pozostaje, z jednej strony, zapewnienie wierzycielowi skutecznego uzyskania należnego świadczenia, a z drugiej strony, umożliwienie dłużnikowi zaspokojenia wierzyciela, przy czym uwzględnić należy interesy obu stron stosunku zobowiązaniowego. Nie ulega wątpliwości, że rozłożenie zasądzzonego świadczenia na raty w taki sposób, że wierzyciel uzyskałby je w całości po wielu latach oczekiwania narusza jego interes.” (uzasadnienie wyroku SA w Gdańsku z dnia 16 października 2020 roku, V ACa 330/20). W okolicznościach niniejszej sprawy rozłożenie należności – zgodnie ze stanowiskiem pozwanego – na raty po 1000 zł miesięcznie oznaczałoby, że pełną spłatę kwoty kapitału kredytu powód uzyskałby najwcześniej po 7,5 latach od dnia wyrokowania w sprawie niniejszej (tj. w przybliżeniu we wrześniu 2029 roku), a przy tym utraciłby prawo do znacznej części odsetek za opóźnienie (za okres przed datą płatności poszczególnych rat). Podkreślić należy, że powód – z trudnych do wyjaśnienia przyczyn – nie skorzystał w 2020 roku z możliwości przewidzianych prawem (art. 75 Prawa bankowego) aby wystąpić z wnioskiem o restrukturyzację kredytu jeszcze przed jego wypowiedzeniem. Tymczasem obecnie powód wnosi o rozłożenie zadłużenia na raty istotnie niższe niż przewidziane pierwotnym harmonogramem spłaty kredytu (k. 41-42). Wszystkie wyżej wymienione elementy składają się na rozwiązane skrajnie niekorzystne ekonomicznie dla powoda jako wierzyciela. Co więcej, pozwany nie potwierdził żadnymi wiarygodnymi dowodami swoich słów, jakoby trwający od marca do sierpnia 2020 roku stan braku spłaty kredytu miał charakter wyjątkowych okoliczności niezależnych od pozwanego i zwykłego ryzyka związanego z prowadzeniem działalności gospodarczej. Podkreślić należy, iż brak jest podstaw do przyjęcia, iż pandemia COVID-19 w istotny sposób wpłynęła na funkcjonowanie tej akurat branży gospodarki, w której aktywny jest powód (szeroko rozumiane budownictwo).

Powód jest stroną wygrywającą proces w zdecydowanie przeważającej części pierwotnej wartości przedmiotu sporu (96,75%), wobec czego na podstawie art. 100 k.p.c. pozwany powinien zwrócić powodowi całość poniesionych przez powoda kosztów procesu w kwocie 10.026 zł (opłata sądowa od pozwu 4609 zł, wynagrodzenie pełnomocnika procesowego 5400 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa 17 zł) – wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie (art. 98 §1¹ k.p.c.).

Na podstawie art. 333 §1 pkt. 2 k.p.c. Sąd był zobligowany do nadania z urzędu punktowi 1 wyroku rygoru natychmiastowej wykonalności.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi pozwanego.

Dnia 18 III 2022 roku